Poštnina plačana v gotovini.

Naročnina
znaša letno 30 Din, polletno 15 Din, — za inozemstvo letno 60 Din.
Posamezna štev. 1 Din.
UREDNIŠTVO — UPRAVA: pri g. Jos. Benko v M. Soboti. telefon številka 8.
Štev. rač. poštne hran. 12.549
Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov
Na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din. — Cena malim oglasom do 30 besed 15 Din, vsaka beseda več 1 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji. Pri večkratnem oglaševanju popust
UREDNIŠTVO in UPRAVA v Murski Soboti.
Rokopisi se ne vračajo.

VI. LETO **Murska Sobota, 7. marca 1937.** **ŠTEV. 10.**

Na svoji zemlji svoj gospod...

Ko se je končala borba za našo nacionalno osamosvojitev smo bili postavljeni pred težkimi nalogami, kako urediti notranjost naše države, da nam bo čim prijetnejše in udobnejše. Pri tem delu smo zadeli ob naše celokupno gospodarstvo, ki ga je bilo treba prikrojiti duhu časa in novim potrebam osvobojenih narodov. Želji po politični svobodi se je pridružila želja po gospodarski osamosvojitvi, saj je zapisano v zgodovini narodov, da politična svoboda brez gospodarske svobode nikoli ni polnovredna in trdna. Na zdravem in neodvisnem gospodarskem organizmu se da kovati politične zakone, ki bodo imeli trajno vrednost. V zadnjih letih se je v tem pravcu mnogo naredilo. Uspehi tega dela pa niso vidni, izdani ukrepi so se izigravali v metežu strankarskih borb na škodo posameznika in naše celokupnosti. Kolikokrat v teh zadnjih letih so preplavili pozivi naše dnevno časopisje po nacionalizaciji našega denarništva, predvsem pa trgovine in industrije. Prizadeto ljudstvo, ki je čutilo na svojih hrbtih pritisk tujih gospodarjev, ki nimajo z našim človekom ničesar skupnega, se je že slednjič naveličalo modernega tlačanstva in hlapčevstva tujemu kapitalu. Tako je tudi pri merodajnih krogih prodrlo prepričanje, da je že po tolikih letih naše svobode čas, da se tudi na gospodarskem polju otresemo tujca, ki v našem človeku ne vidi drugega kot molzno kravo, ki bi mu morala stati večno na uslugo. Žal pa moramo še danes pribiti, da se v tem oziru le počasi jasni na našem obzorju.

Na zadružni podlagi smo hoteli doseči postopno gospodarsko osamosvojitev. Kljub velikim žrtvam in naporom smo ostali tam, kjer smo bili. Mesto zboljšanja se je v tem oziru pokazalo celo poslabšanje. Naša država je postajala od leta do leta bolj kolonija tujega, predvsem francoskega, angleškega, nemškega, avstrijskega, italijanskega in kdo ve še katerega kapitala. In če pogledamo kdo ustvarja pri nas nova podjetja, posebno tovarniška in rudniška, zopet zadenemo ob ime — tujec. Če bi tujci ustanavljali take tovarne, ki jih pri nas še nimamo, bi bilo še kolikor toliko v redu. Mnogo pa je slučajev, da se ustanavljajo često nova podjetja za izdelovanje blaga, za katero imamo stare domače tovarne. In pod tujo denarno premočjo klonejo domača podjetja, ki hirajo, dokler niso prisiljena ustaviti obratovanje. O posledicah tega bi bilo odveč izgubljati besed.

Ko prihajajo tuja podjetja v našo državo, prestopijo prag naše domovine tudi tuji ravnatelji, uradniki, da celo delavci, katerim so nadeli zvenečo ime — strokovnjaki. Nujna posledica tega je, da naš človek, ki je večkrat bolj vešč svoje stroke kakor še takšen inozemski strokovnjak, ne dobi zaposlitve. Tujci so se vsedli k naši mizi, njim pripadajo najbolj mastni grižljaji, dočim mora domačin stati v kotu in čakati, da pade drobtinica raz mizo bogatega Lazarja... Tako se ob naših krvavih žuljih redijo tuji kapitalisti, ki zavzemajo domačinom kruh in odnašajo bogate dobičke izven mej naše države. Ta denar je za nas izgubljen še več — zgodili so se primeri, da se je ta uporabljal često naravnost proti našim političnim in državnim interesom. Če se to ne bi zavrli, bi hiteli svoji največji pogubi nasproti in bi nam grozilo največje socialno zlo.

Ne bo odveč in da nihče ne bo rekel, da so naše besede pretirane, če navajamo nekaj podatkov iz katerih je razvidno kako nas tuja podjetja izkoriščajo in izigravajo. N. pr.: Francoska družba „La Dalmatiénne" je prevzela podjetje dalmatinske družbe „Sufid". Pogodba je postala po neki odredbi zakon. Imenovana družba se je obvezala, da bo zgradila nove tovarne, izkoriščala električne energije in je bila za dolgo vrsto let oproščena vseh državnih in samoupravnih davkov ter drugih dajatev. Razen tega se je država obvezala napram tej družbi, da bo odjemala njej 10% električne energije ter jo bo plačevala, ako jo bo potrebovala in uporabljala ali ne. Ta pogodba je bila sklenjena l. 1929. Toda imenovana družba sploh ni izvršila svojih obveznosti in je celo pričela ustavljati že od prej poslujoče obrate. In zakaj? Samo zato, da bi jugoslovensko podjetje ne delalo konkurence francoskim fosfatnim podjetjem v Tunisu. Po pogodbi in zakonu smo dali francoskemu podjetju vse pravice, nismo pa pri tem mislili na naše pravice in njene dolžnosti!

Najbolj dobičkanosen rudnik bakra na svetu je v Boru. Na leto pridobiva okoli 40.000 čiste kovine, poleg tega še zlato in srebro. Ta stranski produkt krije vse stroške, tako da se dobi baker — zastonj. Ta rudnik je plačal svojim tujim delničarjem v najslabšem letu 135% dividend. Ogromne svote gredo iz države — delavstvo pa je silno slabo plačano. — Rudnik Trepča je imel lani čistega dobička 503.000 angleških funtov šterlingov, kar je 125 milijonov dinarjev. Od tega so prejeli tuji delničarji 428.000 funtov šterlingov. Vrednost delnic so za 420% več vredne kot je bila njih kupna cena. Značilen je primer tudi z „Zletov Mines LTD", ki s 400.000 funti angleškega kapitala sploh še ni pričela poslovati a njene delnice so že vnaprej poskočile od 3 na 5 šilinge, kar pomeni, da prinaša kapital že pred obratom 160% obresti itd. itd.

Te podatke smo vzeli iz zagrebške „Nova Riječ", ki k tem denarnim številkam in kupičenju bogastva tujcev na naših tleh pristavlja primero: „V Drežnici na Kordunu tolče kmet kubični meter kamenja za posipanje ceste, za kar žrtvuje dva dni dela, za — 10 Din... Mi pa še dodamo: Poglejte našega prekmurskega sezonskega delavca, ki gara od zore do mraka, mesece in tedne, da si zasluži komaj toliko, da ne omaga pozimi radi pomanjkanja. Ob takih primerah se moramo res zamisliti in se vprašati: Ali smo na svoji zemlji svoji gospodarji?..."

POLITIKA

Narodna skupščina je zaključila načelne razprave o državnem proračunu ter ga sprejela s 192 glasovi proti 88. Ta teden se je pričela podrobna razprava.

„V vsakem primeru pripisuje JRZ hrvatskemu vprašanju velik pomen. Ona iskreno želi, da se to vprašanje čimprej uredi. Storila bo vse, kar bo mogla, da pride dejansko do njegove ureditve. Toda za sleherni sporazum je potrebno, da soglašata volji obeh strank. Ni mogoče zahtevati, da bi popuščali le mi. Imamo najboljšo voljo, da pristanemo na skrajne napore in tudi na gotove koncesije, toda so meje, preko katerih ni mogoče." Iz govora ministra Cvetkovića v parlamentu.

Kakor poročajo češki listi, bo prihodnje zasedanje Male antante bržkone v enem izmed glavnih jugoslovenskih mest, bržkone v Ljubljani. Sestanek napovedujejo za pričetek aprila. Na tej konferenci bodo razpravljali o raznih političnih vprašanjih, med drugimi tudi o ukrepih proti gonji, ki se je v zadnjem času sprožila proti Mali antanti.

Francoski minister za pošte je obiskal pred dnevi našo državo. Z parnikom se je pripeljal v Hercegnovi k otvoritvi podmorskega kabla med našo državo in Francijo. Kabel pelje iz Igala do Tunisa in od tam v Marseill.

Razpisana je javna dražba za vse nepremično premoženje občine Korčule na istoimenskem otoku. Občina je pred dobrimi 10 leti najela pri nekem zagrebškem denarnem zavodu posojilo 200 tisoč dinarjev, ni pa plačevala niti obresti, niti amortizacijskih obrokov. Tako je dolg narasel na več kot 2 milijona dinarjev.

Svojevrsten štrajk so vprizorili občani v Busovači (Bosna). Banovina jim hoče zgraditi vodovod, za katerega so se nekoč potegovali. Sedaj se pa temu protivijo in grozijo, da bodo dela s silo preprečili. Časopisi pišejo, da so vsi občani pristaši združene opozicije, pa se zato upirajo vodovodu, ker mislijo, da bi bila njegova gradnja propaganda za sedanji režim.

Proračun drinske banovine znaša 78 milijonov dinarjev ter je za 15.5 milijonov dinarjev višji od sedanjega. Povišek odpade na vzdrževanje osnovnih šol. Za javna dela bo banovina najela posojilo 30 milijonov dinarjev.

Minister Cvetković je v svojem zadnjem govoru pred parlamentom napovedal, da bo sedanja vlada tudi v finančnem zakonu zahtevala nova pooblastila za sprejem političnih zakonov.

Ljotičev pokret „Zbor" je imel zborovanje v Beogradu. Njegovi politični nasprotniki so s kamenjem obmetali zgradbo v kateri se je vršilo

zborovanje. Pobili so vse šipe, in škoda, ki so jo izgredniki povzročili, znaša 50.000 Din. Prišlo je tudi do pretepa, pri katerem je bilo več oseb ranjenih. Nastopiti je morala policija, ki je razgnala demonstrante ter nekaj vročekrvnežev odpeljala v jetnišnico, kjer bodo odgovarjali za svoja dela po zakonu.

Preteklo nedeljo so se v osmih slovenskih občinah vršile občinske volitve. V sedmih občinah je zmagala vladna stranka, a le v eni občini je dobila večino združena opozicija. Za JRZ je glasovalo skupno 2435 volilcev, za vse nasprotne stranke pa 1222.

Turški ministrski predsednik general Izmet Inenija ter zunanji minister Ruždi Aras bosta v kratkem obiskala našo prestolnico, da vrneta obisk, ki ga je turški vladi napravil naš zunanji minister dr. Stojadinović.

Skupina frankovskih pristašev je vdrla v prostore uprave lista „Hrvatski dnevnik", glasilo dr. Mačka, kjer so razbili vso opremo pisarne ter ranili dva uradnika, ki sta se jim postavila v bran. Priti je morala policija, ki je nekatere razgrajače zaprla. Ves dogodek je izzval v Zagrebu silno mučen vtis, ker se je vidno pokazalo, da tudi pri Hrvatih ni one sloge, o kateri tolikokrat pišejo.

Ministrski svet je izdal prepoved o zbiranju in odhajanju prostovoljcev v Španijo. Proti vsem našim državljanom, ki bi prekršili te odredbe, se bo postopalo po zakonu, po katerem izgubijo naše državljanstvo. V naši državi se prepove zbiranje denarnih sredstev za eno ali drugo obeh nasprotujočih si španskih strank.

Na predlog ministra trgovine in industrije je bila sprejeta uredba, o nadzorstvu nad zavarovalnicami.

Gospodarski svet Male antante, ki se je tokrat sestal v Dubrovniku, je svoje delo končal zelo uspešno. Sestavljen je bil podroben načrt za medsebojno izmenjavo blaga v prihodnjem poslovnem letu in so bile obenem določene smernice za poglobitev gospodarskih odnošajev. Ukinitev poštnih vizov je bilo soglasno odobreno.

„Hrvati hočejo, da živijo kot Hrvati in da v polni meri odločujejo o vsem, kar se njih tiče. Nočejo biti nikogar privesek in tudi ne zahtevajo nikakih koncesij ali miloščin. Zahtevajo samo to, kar jim gre. Zahtevajo za sebe politično svobodo, zahtevajo kulturno svobodo, zahtevajo gospodarsko svobodo, da smo si na jasnem. Kako se naj ta svoboda izvede, je drugo vprašanje." Tako piše glasilo dr. Mačka.

Nemški ministrski predsednik se je pred dnevi sestal z poljskimi državniki s katerimi je razpravljal o utrditvi zvez med Berlinom in Varšavo, ki so se v zadnjem času precej razrahljale.

Voditelji vojvodinskih Madžarov so posetili ministra Stankovića in mu predložili želje svojih sorojakov. Minister jim je obljubil svojo podporo na merodajnih mestih, da se te želje izpolnijo. Madžarski voditelji pa so se mu obvezali, da bodo, ako se to zgodi, stopili v JRZ.

Proračun dunavske banovine izkazuje 190 5 milijonov dinarjev dohodkov in ravno toliko izdatkov. Napram prejšnjemu je povečan za 87 milijonov dinarjev. Najela bo še 100 milijonov dinarjev posojila, katero bo porabila za ureditev in zgraditev cest v banovini.

O Habsburžanih, ki silijo na avstrijski prestol, so se poleg nemških listov razpisali tudi italjanski dnevniki, ki pravijo, da smatrajo Italjani ta problem za nevaren, ki bi lahko povzročil nove motnje v svetovnem političnem položaju, a tudi v vrstah avstrijskega naroda samega.

Blizu Malage so nacionalistični vojaki našli tajno skladišče orožja, ki ga nasprotnik radi hitrega bega ni mogel izprazniti ali uničiti. V skladišču je bilo preko en milijon nabojev za puške ruskega izvora.

Španski republikanci so pognali z minami v zrak kliniko za proučevanje raka v Madridu, kjer je bilo važno taborišče upornikov. Z mesta, kjer je prej stala veličastna palača, se je dvignil v zrak več sto metrov visok steber dima, prahu, kosov človeških in konjskih trupel ter gradbenega materijala.

V bližini Ovieda se bijejo krvave bitke. Komunisti poročajo, da je v zadnjih bojih padlo okrog 15 000 nacionalistov. Med mrtvimi komunisti je tudi sovjetski general Lister.

Poslano *)

V zadnji številki „Slovenskega gospodarja" na strani 7, se na netakten in neresničen način kritizirajo razmere na naši občini. Dopisnik sicer ni podpisan, vendar pa je iz članka jasno razvidno, da ste ta dopisnik Vi g. šolski upravitelj, ker edino Vi imate dostop v vse razrede in Vam je znano, koliko je otrok po razredih. Do sedaj nismo reargirali na vaše neprestane napade potom oblasti, ker ste pa začeli javno napadati našo občino, smo prisiljeni, da javnosti povemo resnico.

Dobro je, da ste priznali, da sta v šolskem poslopju dve učilnici in da šolsko poslopje še ni plačano. Sami prav dobro veste, da so že merodajni faktorji ugotovili, da soba, kjer se nahaja občinski urad, ni sposobna za učilnico. V gradu pa je še ena soba tej popolnoma enaka. Zakaj bi pa g. upravitelj te sobe prostovoljno ne odstopil v blagor naroda, saj bi Vam vendar ostalo za stanovanje še dve sobi, kuhinja, shramba in še več drugih sob, o katerih ste svoječasno trdili, da so primerne za stanovanje. V učilnici, kjer se poučuje dopoldan in popoldan ni slab zrak. Dopoldan je 36, popoldan pa 47 otrok. Razred torej nikakor ni prenatrpan. Poglejte malo okrog sebe in videli boste veliko slabše razmere. Šola je na griču in se radi velikih oken da dobro zračiti. Na kakšni osnovi pa to trdite, da je bila sedanja občinska pisarna namenjena za razred?

Slabo ste tudi poučeni o komasaciji občin v našem srezu, ker trdite, da je naša občina davčno in številčno najmanjša. Glede varčnosti pometajte pred svojim pragom! Ne vtikajte se v osebne zadeve glede premoženja in plač. Tajnikova plača 800 Din je previsoka? Zakaj se pa Vi pritožujete, da težko izhajate z 2 000 Din mesečno. In tudi 400 Din predsednikove plače se Vam zdi preveč? Navedite občine, kjer ima predsednik manj! Tudi v konstrukciji žag imate kot inteligentni človek prav malo pojma, če trdite, da je predsednikova žaga tako zelo velika, saj manjša niti biti ne more. Posestvo pa zaenkrat še ni v njegovih rokah. Drugič o takih zadevah rajši molčite, da se ne osmešite.

Samo podpisane zahteve pridejo v poštev. Sploh pa govorite o sebi kakor ljudje, ki predstavljajo mase „zahtevamo . . ." Priznati se Vam pa mora eno, da ste strokovnjak v potvarjanju resnice in v ponarejanju podpisov. Če se čutite nedolžnega, se izvolite obrniti do sodišča, kjer dokažemo našo trditev z nepobitnimi dokazi.

Kako se pa upate trditi, da se šolski odbor in občina ne brigata za odplačilo šolskega dolga. Dobro Vam je znano koliko občina plačuje za šolo. Navedemo naj samo to, da je občina izplačala šoli v Mačkovcih od 1. XI. 1933. pa do danes znesek Din 134.700. Čigava krivda je, da šola sedaj več ne dobiva podpore? Kolikokrat so Vas prosili občinski funkcijonarji, da napravite prošnjo za podporo. Ste storili to pravočasno? Na koga hočete sedaj zvrniti krivdo?

Ako smo svojim nalogam kos ali ne, bo pokazala bodočnost in odločila oblast. Občinski odbor živi v lepem soglasju in je vaša trditev popolnoma neosnovana. Odkrito priznajte, da ste Vi tisti, ki Vam je prepir življenska potreba. Začeli ste prepir s Sokolsko četo, potem z učiteljstvom, nato z občinskim tajnikom in sedaj z občino, radovedno pa čakamo, kdo pride sedaj na vrsto. Mesto, da si delate skrbi z nepotrebnim, bi li ne ustanovili raje kak kmetijski tečaj, za kar bi Vam bil narod mnogo bolj hvaležen.

Občina Mačkovci.

*) Za vsebino članka uredništvo ne odgovarja.

ADVOKAT

Dr. BRUMEN TONE

je otvoril svojo pisarno v Murski Soboti in se pridružil pisarni advokata gosp. Koder Frana.

Iz življenja diktatorja

Pred 35 leti je iz Italije pobegnil mlad učitelj v Švico.

Pisal se je Benito Mussolini. Bil je sin puntarskega kovača iz Predappija in se je le nerad posvečal učiteljskemu poklicu. Toda nekako je treba živeti. In tako je Benito po maturi služboval v pokrajini Emiliji, v vasi Gualteri. Šestinpetdeset lir je prejemal na mesec, od tega jih je potrošil štirideset za življenje in za ves ta borni zaslužek je moral poučevati štirideset otrok. Puntarska kri je vrela v njem. Leto dni je vendar potrpel v borni vasici. Študiral je v prostem času najrazličnejše knjige, zlasti rdečkarske, in je mirnim vaščanom pogostokrat oznanjal nauke socializma kakor je to delal že njegov oče v Predappiji. Ko pa se je približalo poletje, ga je gnalo iz vaškega vzdušja v svobodni svet. „Počitnice so bile pred vrati" — pravi v svojih spominih — „in tedaj sem se odločil, da se izselim v Švico in tam poskusim svojo srečo." Pravi še, da njegove vzgojne metode niso bile v skladu s predpisi. Ne pove pa, kar je danes splošno znano, da ne more prenašati ozkih prostorov, da v vojni ni mogel vztrajati v mračnih zakopih, in da ne želi obiskati sinje jame v Capriju. Vsa njegova narava zahteva svoboden zrak in svobodno nebo nad glavo. Prav nekaj dni pred begom iz domovine je agitiral med vaščani in je poldrugo uro govoril ob spomeniku Garibaldija, junaka v rdeči srajci, ki je ukrotil papeža. To je bil povod preiskave in tedaj je razburljivi vaški učitelj zastavil svoj plašč pri gospodinji in pobegnil proti švicarski meji. Mati mu je še hitro poslala 45 lir in tako je begunec dne 10. julija 1902. srečno prešel na švicarsko stran, iz italijanske vročine v senco švicarskih planin.

Sentimentalnost ni lastna temu mlademu učitelju, ki je odločen preboriti se kakorkoli skozi življenje in, če je treba, preko žrtev doseči svoj smoter. Vendar je bil po prihodu na švicarska tla telesno in duševno tako zbit, da je ostal polnih 23 ur v postelji, ves omotičen. Denarna zaloga je bila skromna, treba se je bilo ozreti po znancih, po rojakih, po izseljencih. Pri nekem platnarju v Yverdonu se mu je obetal zaslužek. Toda ves up je kmalu splaval po vodi. In prav nič drugega mu ni ostalo kakor da pograbi za prvo delo, makar kot cestni pometač ali kot zidarski pomagač. V svojih spominih opisuje doživljaje prvih svojih švicarskih dni kot „žalostne spomine na zdvojeno mladost." V Orbeu stisne zobe, ko začne pomagati pri zidavi neke nove hiše, in šteje, kolikokrat mora nesti breme gori v visoko drugo nadstropje: stoenaindvajsetkrat v enajstih urah za 32 santimov. Naslednji dan kip! „strašen srd v duši nemočnega", ko mora ob petih spet na delo. In tretji dan bi zidarskemu podjetniku najrajši utrl lobanjo, ko se strela predrzna norčuje iz njegove gosposke obleke. Le nekaj dni izdrži mladi begunski učitelj pri tako napornem težaškem delu. Zidarski podjetnik mu vrže borne denarce: „Zaslužil jih nisi, ukradeni so mi!" Toda teh nekaj dni trdega dela je zadostovalo, da se je izgnanec prav obvladal in danes pravi v svojih spominih: „Kaj naj bi mu odgovoril? Mar naj bi ga zadavil? Kaj bi bil s tem opravil? Nič!"

Odpelje se v Lozano, kjer je sedež socialistične stranke. Prestradan prenočuje pod mostom. Naslednji dan sreča rojaka iz Romanje in mu pripoveduje svoje nezgode. Rojak se mu pomilovalno nasmehne, obupanec ga prekolne. V odgovor pa seže delavec v žep in pokloni obupancu pol franka. Polagoma dobi Mussolini zveze s socialisti, začne nastopati kot agitator, zajadra v uredništvo delavskega lista, ki ga izdaja neki laški advokat. Plača je premajhna za življenje, še se mora prebijati do zaslužka, bodi že kot raznašalec vinskega trgovca, ali kot zidarski pomočnik. In se kmalu nauči francoščine in nemščine, požira knjige in si naveže okrog vratu veliko pentijo, na glavo pa natakne črni širokokrajnik, po čemer so se takrat spoznavali delavski voditelji. Dninarstvo ga je dovajalo v ozke stike z delavstvom in sentimentalen zgodovinar bi lahko zapisal, da je Mussolini kmalu postal izvrsten zidar. Spretne roke

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

Občni zbor Gasilske župe

Letno zborovanje gasilske župe je bilo 28 februarja 1937. v stari kavarni restavracije g. Faflika. Udeležba je bila nad vse pričakovanje velika. Ker je bilo na dnevnem redu volitev nove uprave, je bilo zanimanje zborovalcev precej veliko. Nepričakovano je prišel na zborovanje tudi podstarešine Vatrogasnega saveza v Beogradu g. Snoj, ki je ob tej priliki z primernim nagovorom razdelil odlikovanja — Vatrogasne križce — starešini g. Benku Josipu, članu nadzornega odbora zajednice g. Džubanu Josipu, bivšemu odborniku zajedniške uprave g. Vezer Gezi, podstarešini župe g. Cvetku Ludviku, članu gasilske čete Murska Sobota g. Zelko Josipu in članu čete Pužavci g. Štfar Mihaelu.

Ko so funkcijonarji uprave podali svoja poročila, ki jih bomo v bodočih številkah našega lista bolj obširno popisali, je prišla na vrsto volitev nove uprave. Vsled večdnevne predhodne agitacije od gotove strani, se je zbralo precejšnje število udeležencev na eni strani dvorane in zahtevalo tajno volitev starešine. Ker je druga polovica temu ugovarjala in zahtevala javne volitve, se je sklenilo, da se bo predvsem tajno glasovalo o načinu izvedbe volitev t. j. tajno ali javno. V to svrho je predsednik dal zborovalcem za pogovor, 10 min. odmora.

Resni kandidati za starešino so bili g. Benko Josip, narodni poslanec in g. Džuban Josip, šolski upravitelj v Križevcih. V odmoru so nekateri virilisti in člani stare uprave med obema kandidatoma posredovali in dosegli kompromisno listo tako, da bi bil za starešino g. Benko Josip, a za podstarešino g. Džuban Josip. Dosedanjega podstarešino g. Cvetka Ludvika in bivšega odbornika zajednice g. Vezer Gezo, bi se pa naj imenovalo za častne člane župe.

Ob ponovni otvoritvi seje je g. Džuban prečital sestavljeni predlog z precej dolgim nagovorom, ki je svojevrstno vplival na starešino g. Benka in na zborovalce. V govoru so bile iznešene gotove stvari, ki se g. Benka ne tičejo pa vendar je bilo razumeti, dasi je to že v pozabljenosti, kakor da bi bil g. Benko kriv gotovega prestiža.

G. Benko je takoj energično odgovoril in pobijal navedbe g. Džuba na, pri čemur je povdaril, da ne potrebuje njegove milosti in ker se je slišala zahteva tajnih volitev starešine tudi od gotovega dela zborovalcev, je odklonil kandidaturo na kompromisni listi in odredil tajne volitve starešine.

Volilo se je z listki, točno po abecednem seznamu zborovalcev. Z večino oddanih glasov, je bil za starešino izvoljen g. Benko, kar je povzročilo pri večini zborovalcev veliko odobravanje.

Izid izvolitev podstarešine je pa bil odločen v prid g. Džubana Josipa. Ostali člani župne uprave so pa bili izvoljeni z vsklikom. Isto tako je bilo podeljeno častno članstvo župe g. Cvetku Ludviku in g. Vezer Gezi.

Uprava sestoji torej: starešina g. Benko Josip, narodni poslanec, podstarešina g. Džuban Josip, šol. upravitelj v Križevcih, tajnik g. Čeh Franc, trgovec v Murski Soboti, tajnikov namestnik g. Horvat Bela, šol. upravitelj v Krogu, blagajnik g. Celec Ferdo, ravnatelj posojilnice v Murski Soboti, blagajnikov namestnik g. Kühar Štefan, župan občine Tešanovci, odborniki: Šohar Štefan, posestnik v Rankovcih, Štefanec Franc, posestnik v Šalovcih, Mekiš Štefan, gostilničar v Nuskovi in Banfi Štefan, posestnik in župan v Moščancih. Nadzorni odbor: g. Obal Evgen, posestnik Pertoča, Lapajne Janko, šol. upravitelj v Budincih, Vlaj Viktor, posestnik v Predanovcih, Bac Ludvik hotelir v Murski Soboti in Vukan Josip, občinski delovodja v Tišini. Za delegate skupščine zajednice sta pa izvoljena gg. Benko Josip in Kuhar Štefan, župan v Tešanovcih. Vsi so izvolitev sprejeli in se zahvalili zborovalcem za zaupanje.

(Nadaljevanje sledi v prihodnjih številkah našega lista.)

— **Društvo Soča** v Murski Soboti ima svoj redni občni zbor dne 6. marca ob 8 uri zvečer v gostilni g. Benkiča. Vabljeni vsi člani in prijatelji našega društva. — Odbor.

— **Zadnja pustna prireditev.** Tukajšnja židovska mladina je prejšnji četrtek priredila v vseh prostorih stare kavarne svoj „Purim." Lokale so okusno in večeru primerno okrasili. Na prireditvi, na kateri je igrala godba Baranja, je bilo navzoče veliko število tukajšnjih meščanov. Prireditev je v materielnem kakor tudi v moralnem oziru doro uspela.

— **Občinska hiša je prodana.** V zadnjem času se je mnogo ugibalo, kdo bo kupil občinsko hišo na Aleksandrovi cesti, na razpisani javni dražbi. Prejšnji petek pa je padla kocka. V dopoldanskih urah je bila na občinskem uradu javna ustmena dražba, kateri je prisostvovalo kar lepo število interesentov. Po dramatičnem poteku je slednjič kupil hišo tukajšnji hotelir g. Faflik Alojz za 826 000 Din. Občina pa je pri tem napravila tudi svoj dobiček, saj je bila izklicna cena določena na 700 000 Din. Da je prišla občinska zgradba v last g. Faflika, je samo za pozdraviti. Znana nam je njegova delavnost in vso njegovo udejstvovanje pri nas nam jamči, da bomo v doglednem času dobili hotel, restavracijo in kavarno, ki bo po svoji notranji in zunanji ureditvi našemu mestu, ki se v zadnjem času zbuja iz dremavosti, v ponos. Podjetnemu hotelirju g Fafliku naše čestitke in mnogo uspehov na začrtani poti!

— **Smrt.** Po težki in kratki bolezni, je dne 28. februarja preminul tukajšnji trgovec g. Jakob Wolf. Preostalim naše sožalje. N. v m. p.!

— **Sejm.** Ponedeljski sejm, je bil z ozirom na započeto pojsko delo, še precej dobro obiskan. Kupcev in prodajalcev je bilo mnogo.

— **Občni zbor Francoskega krožka.** Dne 24. februarja 1937. je imel Francoski krožek (Cercle Francais) v Murski Soboti svoj redni letni občni zbor, ob precejšnji udeležbi svojih članov in prijateljev krožka. Med drugimi ga je počastil s svojo navzočnostjo tudi župan g. Hartner Ferdinand. Po končanih poročilih o pretekli poslovni dobi je bil izvoljen naslednji odbor: Predsednik: prof. Potokar Milan, podpredsednik; prof. Hvala Marij, tajnik: Adanič Josip bančni uradnik, blagajnik: upravnik pošte g. Vutkovič, knjižničar: prof. Kunstelj Vinko, gospodar: ga. Čepič Marija, revizorja: prof. Justinova in odv. koncip. Kovač Štefan. Novi odbor bo skušal čimbolj poživeti delo v krožku in mu dati čim trdnejšo podlago. V ta namen je začasno najel potreben lokal v „Meščanskem domu" na Aleksandrovi cesti (kavarna Faflik). V krožek prihaja nekaj listov in revij, ki so članom vedno na razpolago. Zanje in za prijatelje krožka ima ob petkih zvečer redne tedenske sestanke, da med njimi poživlja in dviga znanje francoščine. Razen tega je za dijake uvedel jezikovne tečaje, ločeno po razredih, da jim tako olajša učenje francoskega jeezika. Tekom leta pa namerava prirediti svojo akademijo, da z njo tudi med širšim občinstvom zbudi zanimanje za francoski jezik in kulturo. Vsakdo, ki ima veselje do francoskega jezika, naj prijavi svoj pristop pri tajniku društva g. Adanič Josipu bančnemu uradniku v Prekmurski banki, ki daja tudi vsa potrebna pojasnila. Članarina se plačuje mesečno in znaša le 2 Din.

Dramatski odsek tuk. Sokola vprizori v Sok. domu v soboto 13. marca ob 8. uri zvečer in v nedeljo 14. marca ob 3. uri popoldan veselo igro iz življenja višjih krogov „Španska muha" v 3. dej. Pred igro in v odmorih bo igral orkester. Na prireditev vsi vljudno vabljeni. Zdravo!

— **Pregledovanje sodov.** Po odobrenem delovnem programu Ministrstva za trgovino in industrijo se bode vršilo pregledovanje sodov pri postaji za kontrolo sodov v Murski Soboti, dne 8. in 9. aprila, 13. in 14. maja, ter 9. in 10. junija.

— **Novo društvo.** Po večletnem prizadevanju nekaterih članov, se je posrečilo ustanoviti društvo lastnikov parnih mlatilnic za srez M. Sobota, h kateremu so se pridružili tudi mlatilničarji iz Ljutomerskega sreza. Pričakovati je, da bodo tudi iz D. Lendave pristopili, kar bi nedvomno dvignilo ugled in moč društva. Dne 24. febr. t. l. je bil ustanov. občni zbor, ki je jasno pokazal, kako potrebna je bila ta organizacija, od katere vsi upravičeno pričakujemo, da bo rešila marsikatero pereče vprašanje, ki v živo zadeva mlatilničarje. Da se je od gotovih strani, od katerih bi bilo pričakovati, da bodo čimveč pripomogli k organiziranju, stavljalo največ zaprek, nam je vsem znano. Upamo, da bo naše društvo, na čelu z predsednikom g. Šavlom Aleksandrom in tajnikom g. Filsar Karlom, katera si resno prizadevata biti vsem na pomoč in na razpolago članstvu, kos težki nalogi, katera jima je poverjena.

KOLESA in njih deli
ŠIVALNI STROJI
v veliki izbiri pri
NEMEC J. M. SOBOTA

HARLEY DAVIDSON motorno kolo na prodaj po ugodi ceni.

— **Opozorilo.** Govorice, ki se v zadnjem času širijo, češ, da je g. Hribar zadnji požar na marofu sam povzročil, ne odgovarjajo resnici, ker je požar tudi g. Hribarju na nezavarovanih predmetih napravil za 3000 Din škode. Vsakega, ki bi širil te neresnične vesti, bo g. Hribar ovadil sodniji.

Smrtna nesreča. V Fazanariji so že nekaj časa zaposleni delavci pri podiranju dreves. Doslej je šlo vse po sreči, preteklo sredo pa je prišlo do težke nezgode. V dopoldanskih urah je padajoče drevo pod seboj pokopalo okrog 26 let starega delavca Kuzmič Štefana. Z nevarnimi poškodbami so ga prepeljali v bolnišnico. Kmalu za tem se je zgodila na istem mestu druga nesreča. Na sličen način se je ponesrečil okrog 37 let stari delavec Gomboši Franc. Njegove poškodbe so bile še bolj nevarne, ter je nekaj ur po prevozu v bolnišnico, podlegel težki poškodbi. Pokojni zapušča 4 nepreskrbljene otroke.

Puconci

— **Blata imamo** tudi pri nas zadosti. Občinska uprava sicer polaga veliko pozornost na odstranitev nedostatkov, ali — žalibog — manjka nam moralne pomoči od merodajnih činiteljev, kar ovira vso nje stremljenje za napredek.

— **Regulacija potokov,** ki je obljubljena, se ne vrši v predvideni meri. Bati se je tudi, da nam „Mačkovski potok", ki se vsled velikega padca tako globi, odnese lepe tri betonske mostove in še zraven ceste, v katere se tako močno zajeda.

— **V naši občini** sta samo dva kraja, kjer gostilne ni in sicer v Dolini in v Predanovcih. Tu se potnik nemore okrepiti, čeravno bi bil potreben. Sicer Dolina ne pride toliko v poštev, ker je oddaljen in reven kraj. Kulturni škandal pa je, da je v

---

imajo vsi Italijani, a mladi mož se je že doma v očetovi kovačnici naučil marsičesa. In tako je za silo izhajal. A kadar je bil v stiski, je našel rojaka, ki mu je priskočil na pomoč s posojilom, ali pa je stopil v zastavljalnico. O tem je Mussolini pozneje sam zapisal: „Beda! Kdo vse pa ni bit nekoč siromašen. Živel sem mesece in leta najslabše in najbolj romantično bohemsko življenje — (tovariš Serrati, ali se še spominjaš najinih pogostih izletov v zastavljalnico?). Toda po desetih letih sem se lahko ponašal, da sem politično ohranil svojo čast. Ostal sem isti. Ali nisem mogel tudi jaz imeti svoje majhne krize?"

Nekoč je revolucionar Mussolini prišel v Curih. Tu je imel večkrat opravka s policijo in švicarske oblasti še hranijo kazenski list agitatorja, ki je sicer pridno študiral, vendar pa se stalno družil z italijanskimi in ruskimi puntarji, bodočimi sovjetskimi govorniki. V ostalem pa je Mussolini v Curihu ostal daljšo dobo in si je kot zidarski pomočnik služil denar.

takem prometnem in bogatem kraju kot je kraj Predanovci, ni gostilne. Ta kraj ima prometno parno žago in eksportno klavnico, katere zavzemejo ljudem ne enkrat po celi dan čakanja, med tem pa se niti okrepčati ne morejo, ali so pa prisiljeni nositi s seboj pod puzduho kuruzno pogačo in v žepu flašo šmarnice, da bo še večja potreba po njej . . . !

— **Železniška zapornica** (lesena bruna) tik pred postajo v Puconcih, kjer vstopa in izstopa največ potnikov, je že ne enkrat bila potnikom „smrt na lasi", kljub temu jo vidimo še vedno tamkaj, kakor da bi hotela spominjati na „stari vek." „Peron" je itak tako majhen, da se ne izplača pobirati „peronskih listkov." Ta ovira in nevarna lesena stvarca pa ga dela še manjšega. Ali ni kjer kakega rezervnega raztirnika, da bi se ga tu namestilo? To bi prosili in želeli potniki, katerim je ta les v nesrečnem spominu . . .

Gornja Lendava:

— **Sramota za naš kraj** je gotovo cesta, ki pelje iz marofa pa tja do gasilskega doma. Kakor hitro je nastopilo toplejše vreme, je nastala taka „župa", katero je mogoče le s škornji prebresti. Promet z avtom in vozovi je pa sploh nemogoč, kajti kdor riskira na tej cesti s kakšnimkoli vozilom, gotovo gladko obtiči. Zato je skrajni čas, da se ta glavna cesta čimprej tako uredi, da ne bo v sramoto naši lepi severni postojanki in v spodtiko tujcem.

— **Občni zbori.** Vsa tuk. društva so v teku prešega meseca imele svoje obč. zbore ter predočile članom letno delovanje. Najagilnejša je bila Jadranska straža, ki je razen iger, družabnih večerov, kino predavanj in maškerade, poslala tudi 3 deklice na tri tedensko morsko letovanje. Vse oskrbovalne stroške je plačalo društvo. — Sokolska četa je delovala v danih možnostih. Vprizorila je lepo igro, uspelo protialkoholno predavanje ter svečane proslave, s pestrim sporedom, ob priliki drž. praznikih in drugih slovesnostih. — Rdeči križ je pobiral le letno članarino. Pri vseh društvih so bili povovno izvoljeni stari odbori.

DOPISI:

— **Lucova.** V večnost se je preselila vdova gospa Terezija Žižko, posestnica v Lucovi. Dočakala je 68 let življenja. Na zadnjo pot jo je spremila množica občinstva, kakor tudi ognjegasci. N. p. v m.!

— **Moščanci.** Pretekli teden smo izročili materi zemlji truplo popularnega Ivana Boharja, cestarja v Moščancih. Pogreba, tragično preminulega Boharja, se je udeležilo mnogo občinstva ter Ognjegasno in Sokolsko društvo. Mnenja smo, da je potrebna temeljita preiskava in da se dožene, če je pokojni Bohar izvršil dejanje pri popolni normalnosti, ali pa, če se mu je omračil um radi težke poškodbe na glavi, katere so mu povzročili neki domačini.

SPORT

Občni zbor S. K. Mure.

Ob navzočnosti velikega števila članstva, zastopnika oblastva g. podnačelnika Vertovšeka, župana g. Hartnerja, ter zastopnikov tiska, se je v soboto, dne 27. februarja vršil občni zbor našega sportnega kluba v klubskih prostorih gostilne Banfi. Po otvoritvenih formalnostih je predsednik g. ravnatelj Lipič podal v obrisih delovanje kluba v preteklem letu, vso podrobno delovanje kluba, ki se razteza na številne sekcije, pa se zrcali v poročilih posameznih funkcijonarjev. Že takoj v početku moramo pribiti, da je klub v zadnjih letih zelo napredoval, kar je predvsem zasluga celokupnega upravnega odbora, a v veliki meri pa tudi občinstva, ki je vsa klubova stremljenja zasledovalo z pravim razumevanjem. Malokatero društvo se mora postaviti z tako vidnimi uspehi in redki so klubi v državi, ki bi mogli pokazat na sadove svojega delovanja s takim ponosom kakor S. K. Mura na svoj sportni stadijon, ki je bil zgrajen v spomin našemu Velikemu Ujedinitelju. To je bila krona 13 letnega tihega a intenzivnega delovanja. Kako krepko stopa klub po začrtani poti naprej, najbolj prepričevalno govore posamezna poročila. Objavljamo jih v izvlečkih, da zna tudi najširše občinstvo ceniti delovanje naših športnih pionirje v Prekmurju.

Po prečitanju brzojavnih pozdravov, ki so jih poslali Nogometni podsavez ter zadržani delegat Lahkoatletskega saveza, je podal poročilo klubov tajnik g. Peterka, iz katerega povzamemo:

Klub je imel 11 rednih odborovih sej in več članskih sestankov. Prejel je 434 dopisov, odposlal je 617. Za načelnika novoustanovljene šahovske sekcije je bil izvoljen g. notar Jezovšek, za sabljaško sekcijo pa g. Vičar, ki ga je po njegovem odhodu zamenjal g. Sebök. Število članstva znaša 248, pristopilo je 44 članov, izstopili pa so 4 Skupno število je 288, to je za 40 več kot v pretekli poslovni dobi. Vrhu tega je imel 7 častnih in 2 ustanovna člana. Prireditve: Otvoritev stadijona, 29 nogometnih tekem, lahkoatletske mitinge, kolesarski izlet, šahovska simultanka, table tenis nastope, sabljaška akademija, 5 čajank, organizacija rednih torkovih sestankov, in tradicijonalni sportni ples. Ustanovil se je tudi tamburaški odsek. V nadaljnem poročilu se je tajnik zahvalil naklonjenosti častnih članov nar. posl. Benku, županu Hartnerju, veletrgovcu Arvaiu ter Savi Sancinu iz Ljubljane. Njegovala zahvala je veljala tudi M. Krajini za brezplačno objavo klubovih člankov, ter sreskemu načelniku prvo izvoljenemu častnemu članu g. Lipovšeku, ki je med letom odšel v Kranj. Nadaljne izvajanje tajnika pa je bilo naslovljeno na naš najvišji sportni forum, ki kaže vse premalo zanimanje za sportno gibanje. Da je temu tako naj govori dejstvo: Za stadion, za katerega je klub do sedaj žrtvoval 109,660,52 Din, je dobil banovinsko podporo v znesku Din 496 25. Bridka resnica je tudi, da je sportno delovanje zelo otežkočeno radi občutnega davka in raznih taks na prireditve.

Blagajnik: Celokupni denarni promet je znašal v letu 1936 172,351,83 Din in to 86,579 30 Din dohodkov in 85,579 30 Din izdatkov. Saldo znaša Din 806.77. Z dobičkom planinskega plesa so med drugimi bili poravnani dolgovi v zvezi z graditvijo igrišča.

Novi notar

S 1. marcem t. l. je začel uradno poslovati novoimenovani javni notar

Ponebšek Janko

v poslovnih prostorih pokojnega notarja g. Kodra.

LOVSTVO

Prekmursko lovsko društvo je imelo svojo letno zborovanje dne 21. februarja 1937. v Murski Soboti. Vsled slabega vremena se je zborovanja udeležilo le 44 članov.

Društveni funkcijonarji so podali svoja poročila iz katerih je bilo razvidno delovanje društva v preteklem letu. Vsa poročila so bila z odobravanjem sprejeta. V upravo so bili izvoljeni gg. dr. Sesardič Mirko, zdravnik v Beltincih, Benkovič Aleš, obč. poslovoja v Gaberjih in Vezer Geza, predsednik občine Martjanci.

V proračun se je vneslo posebno postavko, ki je namenjena za podeljevanje podpor onim, ki bodo zatirali roparice in njih zalego, odnosno preprečevali vršenje lova neopravičenim lovcem.

Obravnavalo se je tudi lovsko prireditve s posebnim ozirom na vežbanje o streljanju na glinaste golobe. V to svrho se namerava prirejati na raznih krajih v območju društva lovske dneve, na katerih se bo predavalo o lovski pravičnosti.

V restavraciji g. Benka v Murski Soboti se je določila lovska soba, ki bo v to svrho s strokovnimi časopisi in knjigami opremljena. Za lovce, ki bivajo v M. Soboti, je določen sestanek v tej sobi vsaki drugi četrtek ob 20. uri, za one, ki bivajo izven Murske Sobote, pa po mogočnosti vselej, ko bodo prišli v M Soboto.

Strokovna knjižica „Vodič" se dobi proti plačilu 10 Din. v društveni pisarni.

Novi, pa tudi oni člani, ki so bili v lanskem letu včlanjeni v ljutomerskem društvu, so obvezni plačati 25 Din. pristopnine, sicer jim nemoremo izdajati članske izkaznice.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murski Soboti.

Razpis dobav.

Od uprave Banovinske bolnice v Murski Soboti smo prejeli z dne 20. februarja 1937. sledeči dopis:

„V smislu odloka kraljevske banske uprave dravske banovine o Ljubljani z dne 13. II. 1937. VI No. 11/4 se vrši dne 11. III. 1937 ob 10 uri dopoldan pri upravi bolnice pismena ofertalna licitacija mesa, mesenih izdelkov, kruha, peciva, mleka, mlevskih izdelkov, specerijskega in kolonijalnega blaga, hišnih potrebščin za proračunsko leto 1937/38 t. j. za dobo od 1. IV. 1939 do 31. III. 1938.

Splošni in podrobni dobavni pogoji ter izkazi razpisanih potrebščin so interesentom na razpolago pri upravi bolnice med uradnimi urami."

P. n. članstvo opozarjamo s tem na razpis dobav Banovinski bolnici v Murski Soboti.

Stanovanje

se takoj izda. Poizve se v Murski Soboti, 1 Cerkvena ulica 13.

Hiša s 4 sobami, kuhinjo z vodovodom in pritiklinami, kopalnico, veliko verando in lepim vrtom se radi selitve po ugodni ceni proda M. Sobota, Šolska ul. 35.

Stanovanje.

Opremljena soba se da v najem, Murska Sobota, Mala ulica 2.

Izjava.

Podpisani Sukič Jurij, trgovec v Murski Soboti, Lendavska št. 22 izjavljam, da preklicujem vse žaljivke, ki sem jih izrekel dne 24. II. 1937 o priliki sejma v Beltincih g. Trautman Hinku, trgovcu v Murski Soboti, Lendavska 8, kakor tudi preklicujem vse klevete, izrečene zoper imenovanega in obžalujem svoje postopanje.

Sukič Jurij.

Uprava veleposestva v Rakičanu

PRODAJA

droge različne vrste, štakete, sadne cepike, okroglo akacijevo kolje za vinograde in rabundijevo semen po najfalejši ceni. 2

Posl. št. J 750/36

Dražbeni oklic

Dne 19. aprila 1937. ob 11. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, njiv, travnikov itd. Zemljiška knjiga: 1/6 vl. št. 12, 237, 430; 1/12 vl. št. 629; 1/2 vl. št. 537; 1/3 vl. št. 383, celi vl. št. 530 k. o. Selo.

Cenilna vrednost: 23674 Din.

Najmanjši ponudek: 15787 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe so priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murski Soboti, odd. IV, dne 27. II. 1937.

Kdor želi kupiti AVTO naj kupi voz znamke

„ADLER"

Najboljši Najelegantnejši

Najbolj ekonomičen Najsolidnejši

Za tiskarno je odgovoren Hahn Izidor v M. Soboti. Izdajatelj: Benko Josip v M. Soboti. Urednik: Klanjšček Štefan, priv. uradnik v M. Soboti.